

УДК 658:657.334.5

Панченко О.М.¹, Ждан В.М.²

¹ канд. екон. наук, доц. ЗНТУ

² студ. гр. ФЕУз-613м ЗНТУ

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Успішна діяльність підприємств в умовах ринкових відносин передбачає обов'язкове володіння потрібною інформацією, що забезпечуватиме оперативне й стратегічне планування розвитку підприємства.

Стратегічне планування розвитку – постійний та безперервний процес будь-якого підприємства. Наявність своєчасної облікової-аналітичної інформації, забезпечуючи взаємодію різних структурних підрозділів підприємства, дає змогу оперативно стежити за станом зовнішнього середовища й оцінювати внутрішню ситуацію, отримувати інформаційну підтримку при прийнятті рішень, що, у результаті, підвищує показники діяльності підприємства та ймовірність досягнення стратегічних планів [1].

Аналіз досліджень цієї проблеми. Протягом останніх років теоретичні й методологічні аспекти стратегічного планування розвитку підприємства розкрито в наукових працях В.В. Божкова, О.З. Івасюк, Г.І. Кіндрацька, М.Х. Корецький, О.Є. Кузьмін, Н.Г. Панченко, Л.В. Протасова, О.М. Скібіцький, Л.А. Швайка, Л.М. Швець, З.Є. Шершньова та ін.

Обліково-аналітичне забезпечення стратегічного розвитку являє собою інтегровану систему стратегічного обліку й аналізу, що систематизує інформацію для обґрунтування бізнес-стратегії, координації напрямів стратегічного розвитку підприємства, системної оцінки ефективності реалізації оперативно-тактичних і стратегічних управлінських рішень. На базі стратегічної інформації приймаються стратегічні рішення, які потім утілюються в стратегії й організаційні, фінансово-економічні соціально-психологічні, методичні та інші інструменти, за допомогою яких здійснюється стратегічний процес.

Сучасна облікова система повинна відповідати стратегічним цілям підприємства. Тому при її побудові слід ураховувати не тільки внутрішні фактори мікросередовища, але й вплив зовнішніх факторів макросередовища. Такий підхід можливо реалізувати на базі концепції стратегічного обліку. Під стратегічним обліком потрібно розуміти облікову систему, покликану забезпечувати фахівців підприємства всією необхідною інформацією для прийняття ефективних управлінських рішень, направлених на досягнення стратегічних цілей підприємства [2].

Об'єктивність відображення процесів виробництва, обігу, розподілу та споживання, використання природних, трудових, матеріальних і фінансових ресурсів – основна вимога, якому повинна задовольняти діюча нині обліково-аналітична система. На мою думку, обліково-аналітичне забезпечення сталого розвитку підприємства – це єдність систем обліку, аналізу та аудиту, об'єднаних інформаційними потоками для управління економічними процесами при реалізації напрямків сталого розвитку та варіантів їх фінансування. Таким чином, формування обліково-аналітичної системи є об'єктивною необхідністю і потребою кожного підприємства, котре зацікавлене в проведенні аналізу та оцінки ситуації, формуванні системи необхідних рішень, що дають змогу досягти прогнозовану величину ефективної діяльності.

Стратегічний облік ураховує зовнішні фактори макросередовища, орієнтований на облік невизначеності, ґрунтується на стратегіях, які розробляються підприємством. Найважливішою інформацією, яку потрібно використовувати в стратегічному обліку, є інформація, сформована в результаті моніторингу зовнішнього середовища підприємства. Водночас у стратегічному обліку формується інформація для здійснення моніторингу внутрішнього середовища. Стратегічний облік дає необхідні дані для здійснення стратегічного аналізу, під яким розуміють безперервний процес дослідження об'єкта (системи), результатом виконання якого є формування інформаційно-аналітичної бази для прийняття управлінських рішень, спрямованих на досягнення стратегічних цілей, формування конкурентних переваг і зростання вартості господарських одиниць [3].

Система аналітичного забезпечення, діючи безперервно, підвищує якість і розширює сферу практичного застосування інформації, позитивно впливаючи на якість звітності у процесі її підготовки і складання, тобто на ефективність управлінської інформації для сторонніх користувачів. У цьому головне призначення і головна суть аналітичної системи, реалізацію якої доцільно покласти на аналітика і бухгалтера, що займається первинною обліковою та аналітичною інформацією. Поняття «обліково-аналітичне забезпечення» застосовується для визначення якісного стану облікових і аналітичних процесів, які є необхідними, для задоволення інформаційних потреб керівників і достатніми для прийняття управлінських рішень [4, с. 197].

Отже, поєднання даних стратегічного обліку та аналізу дасть нам можливість сформувати надійне обліково-аналітичне забезпечення формування стратегії розвитку підприємства, що виступає як компонент інформаційного забезпечення стратегічного управління підприємством, сприятиме розв'язуванню функціональних завдань стратегічного управління, забезпечуючи керівництво повною та достовірною інформацією про

господарські процеси й зв'язки із зовнішнім середовищем. Тому стає зрозуміло, що вдосконалення обліково-аналітичного забезпечення підприємств – необхідна умова прийняття обґрунтованих стратегічних рішень, спрямованих на реалізацію стратегії розвитку й одання їй сталого характеру.

На основі вище викладеного матеріалу можна зробити висновок, що обліково-аналітична система забезпечення виробничо-фінансової діяльності підприємства повинна відповідати вимогам формування необхідних облікових та аналітичних даних, використовувати інформацію зовнішньої та внутрішньої звітності, що забезпечить виконання її аналітичної та контрольної функцій.

Тому, базовою основою є облікова підсистема, оскільки саме в ній формується і обробляється інформація, яка використовується для аналізу. В свою чергу, аналітичне забезпечення управлінської діяльності підприємства виконує особливу роль при обробці облікової інформації з метою оцінки її повноти, достовірності, своєчасності із метою подальшого аналізу для виявлення вузьких місць, а також прихованих резервів. Органічну єдність і взаємозв'язок всіх складових підсистем обліково-аналітичної системи підприємства дозволяють, з одного боку, приймати необхідні тактичні рішення в оперативному режимі, а з іншого – розробляти і коректувати стратегії розвитку підприємства на довгострокову перспективу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кравченко О.В. Система стратегічного забезпечення стратегічної діяльності [Електронний ресурс] /О.В. Кравченко. – Режим доступу: <http://dSPACE.uabs.edu.ua/bitsream/123456789/1/%D1%826.pdf>.

2. Герсамія Р.Р. Обліково-аналітичне забезпечення стійкого розвитку підприємства [Електронний ресурс] / Р.Р. Герсамія. – Режим доступу:http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vsunu/2014_8_1/Gersamija.pdf.

3. Пилипенко А.А. Організація обліково-аналітичного забезпечення стратегічного розвитку підприємства: монографія / А.А. Пилипенко. – Х.: Вид-во ХНЕУ, 2017. – 276 с.

4. Пуцентейло П.Р. Особливості функціонування аналітичного забезпечення підприємств / П.Р. Пуцентейло // Інноваційна економіка. – 2015. – №1. – С. 194-198.